

Daniel DĂIANU

Prezentare la conferința
“România în fața deciziilor fiscale majore.
Echilibru și perspective pentru viitor”

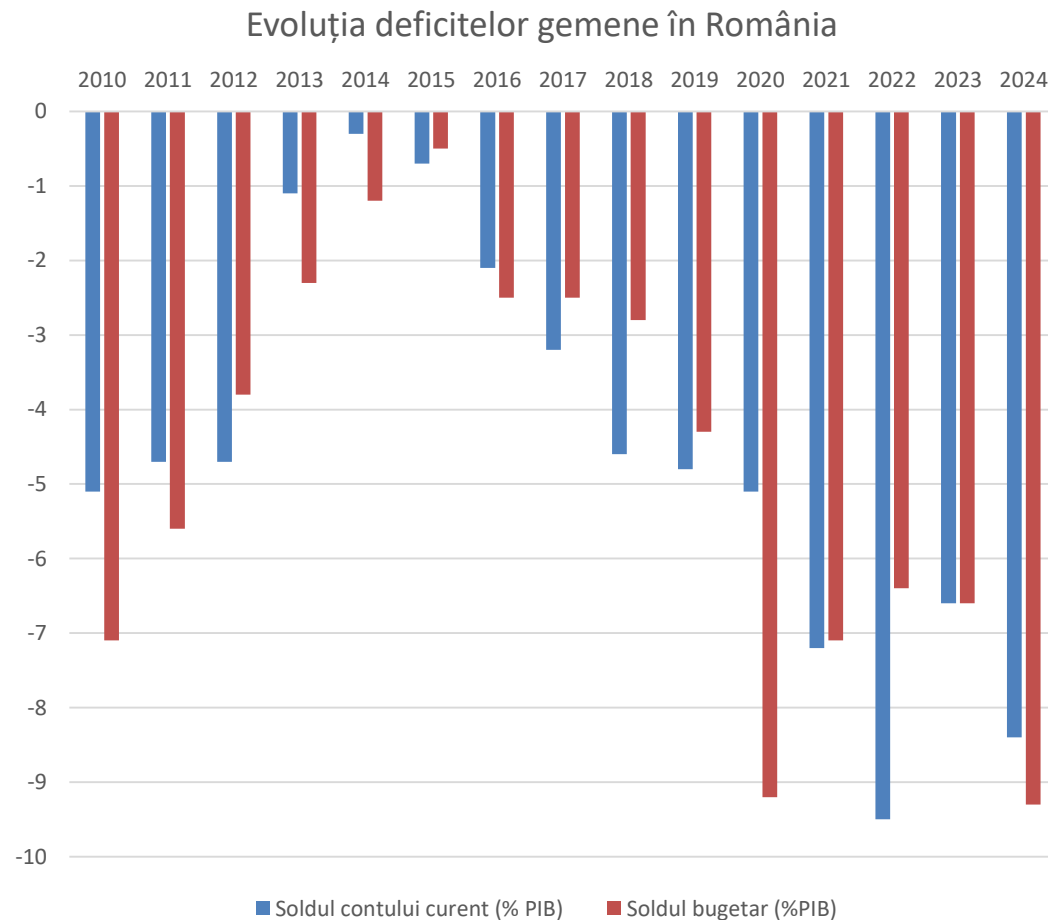
Conferința anuală AAFBR

București 2025

Cadrul general – principalele provocări la adresa României

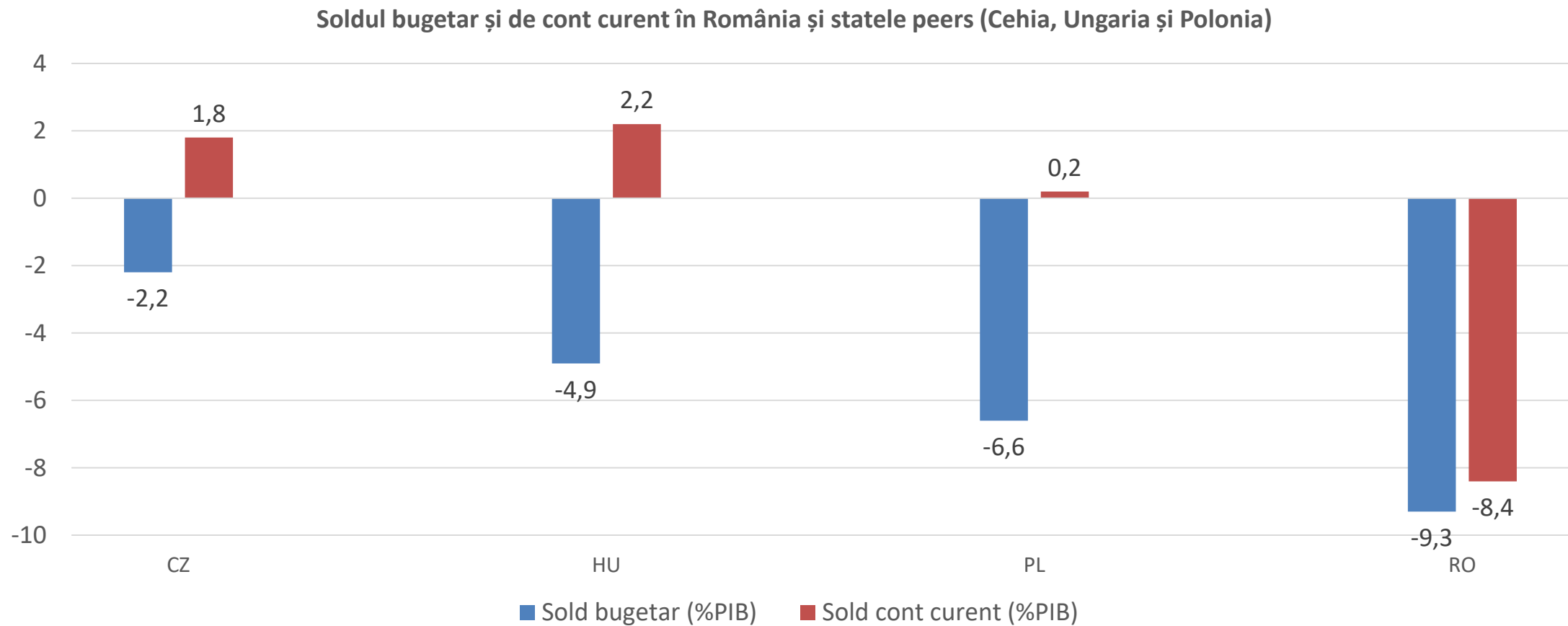
- **Societatea divizată** (risc politic).
- **Situația socială tensionată** (criza costului vieții și discrepanțe mari între regiuni și cetățeni).
- **Dezechilibre mari la nivelul finanțelor publice și al contului extern** (risc financiar și economic major).

Sustenabilitatea finanțelor publice

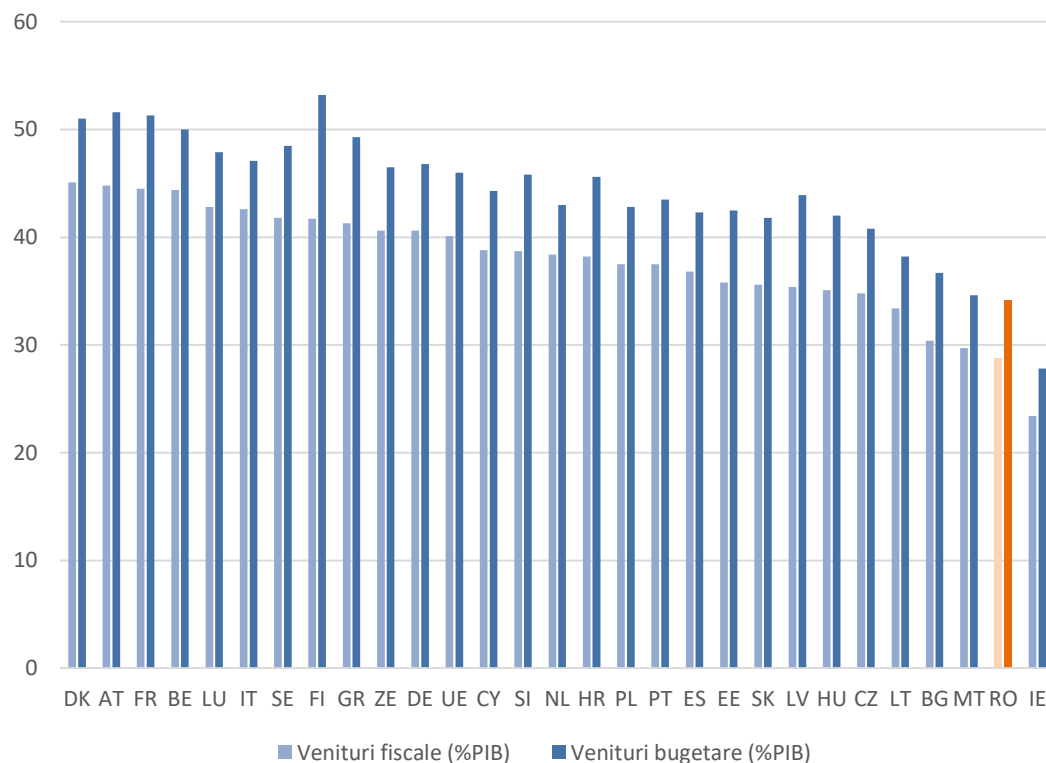
- România are un deficit foarte mare, de natură structurală (ESA: 8,65 la sută din PIB în 2024; pentru 2025, CE prognozează deficitul la 8,6 la sută din PIB) – cel mai mare din UE de departe;
- **O problemă de credibilitate** prin neîndeplinirea repetată a angajamentelor: vezi rating suveran jos (BBB-) și costuri la împrumuturi ...
- vom plăti o primă de recâștigare a încrederii/salvare a bonității financiare ...printr-un pachet robust de măsuri;
- **Deficite gemene:** deficit de cont curent mare cauzat în principal de deficitul bugetar;
- **De ce deficit bugetar mare și creștere PIB mică?** – producția noastră este prinsă în lanțuri de producție europene (cererea externă).

Sustenabilitatea finanțelor publice

Ce ajustări structurale sunt necesare în perioada 2025-2027?

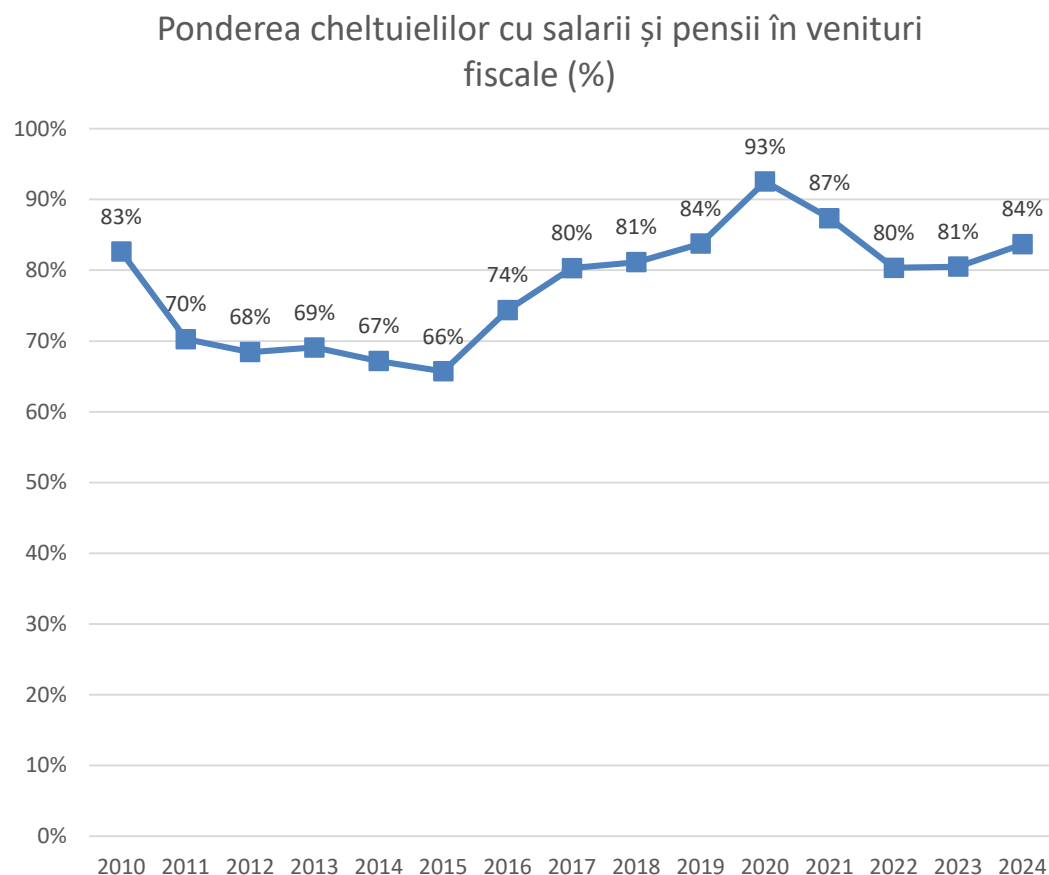
Ponderea în PIB a veniturilor fiscale și bugetare în anul 2024

Sursa: AMECO

- Corecția deficitului: de la cca. 8,65-9% în 2024 la 3% din PIB în 2031; cu peste 2% din PIB până la finele lui 2026
- **Corecția: nu o clasică ajustare a balanței de plăți prin depreciere puternică plus tăiere drastică a deficitului bugetar...**
- **Este necesară o corecție bugetară drastică prin reducerea absorbției interne...de aici război distribuțional (cine suportă?)**
- **Tăieri de cheltuieli și creștere de taxe au impact pe creștere PIB, dar inevitabile**
- Limitarea durerilor - fine-tuning este dificil în condițiile date...
- în 2 ani de zile (până în 2026) să ajungem la sub 6,5% potrivit PNSB, așteptărilor piețelor și agențiilor de rating: **un pachet credibil/robust de ajustare de 2-3% din PIB pe venituri și cheltuieli**
- **Percepțiile contează enorm**

Riscul menținerii deficitului structural ridicat în contextul actual geopolitic și economic

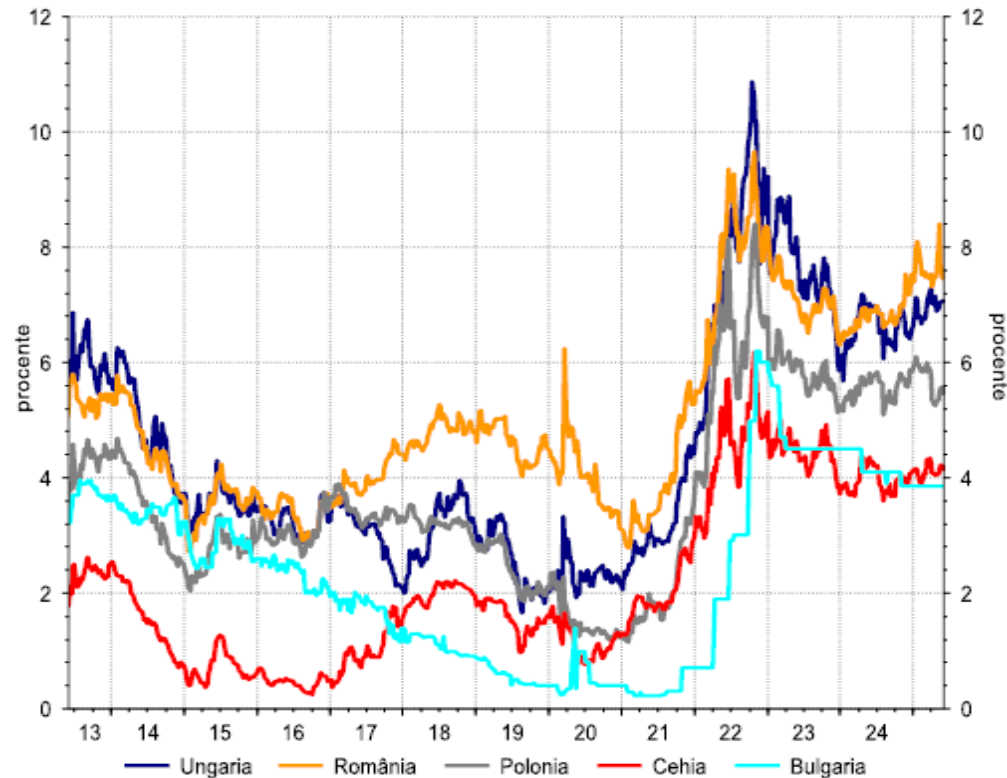

Sursa: AMECO

- **Colectare mai bună și tăieri de cheltuieli neclare: un non-starter în pachet**
- Tăierea de cheltuieli trebuie să fie permanentă
- **Colectarea mai bună va ajuta în anii ce vin**
- Protejate investiții cât se poate -- lecția crizei financiare în UE – între 2008 și 2009 investițiile totale în UE au scăzut ca medie de la 22% la 17% din PIB
- Investiții prioritizate (PNRR); modificare PNRR?

Rating retrogradat în lipsa unor măsuri rapide și credibile - efecte

Evoluția randamentelor la obligațiunile de stat de 10 ani

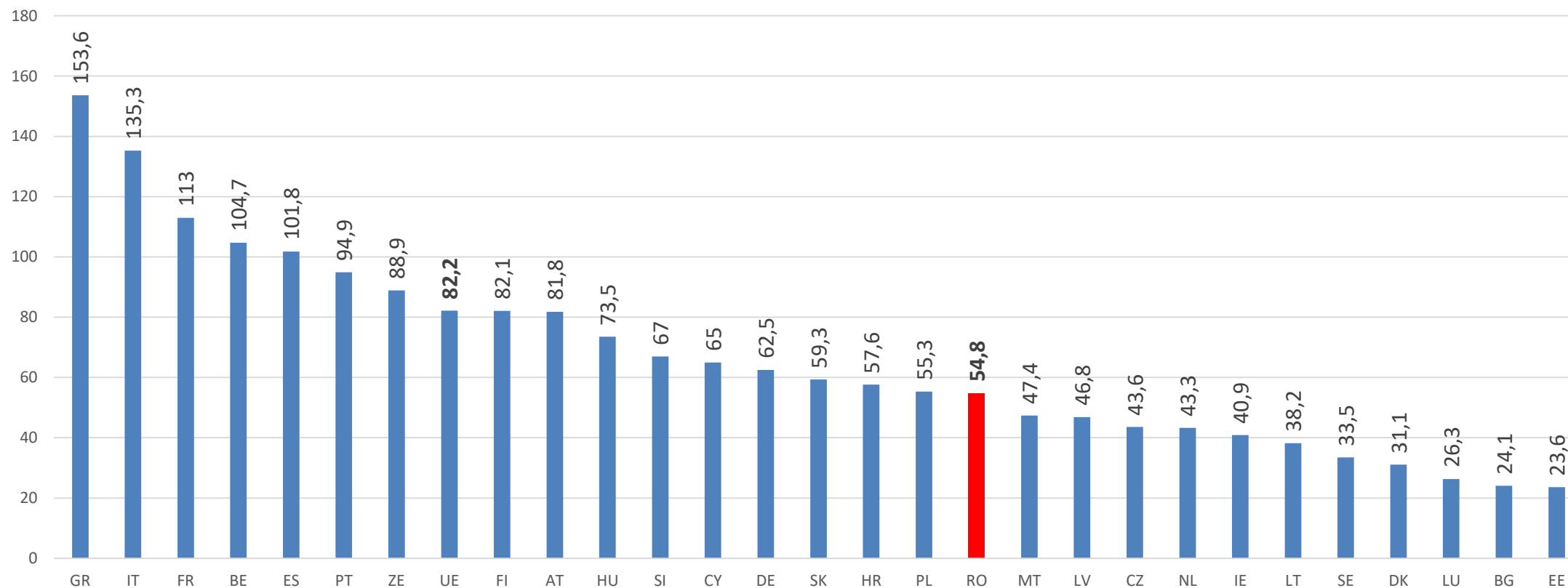

- Costuri în ascensiune mare, **snowball effect** la datorie
- Fuga de capital
- Declanșarea unei crize financiare propriu-zise
- BNR nu este un magician
- Vom avea nevoie de asistență financiară ca pentru o criză adâncă (ca în 2009-2010)

Sursa: Refinitiv Datastream

Politica fiscală trebuie să ajute politica monetară prin eliminarea dominanței fiscale

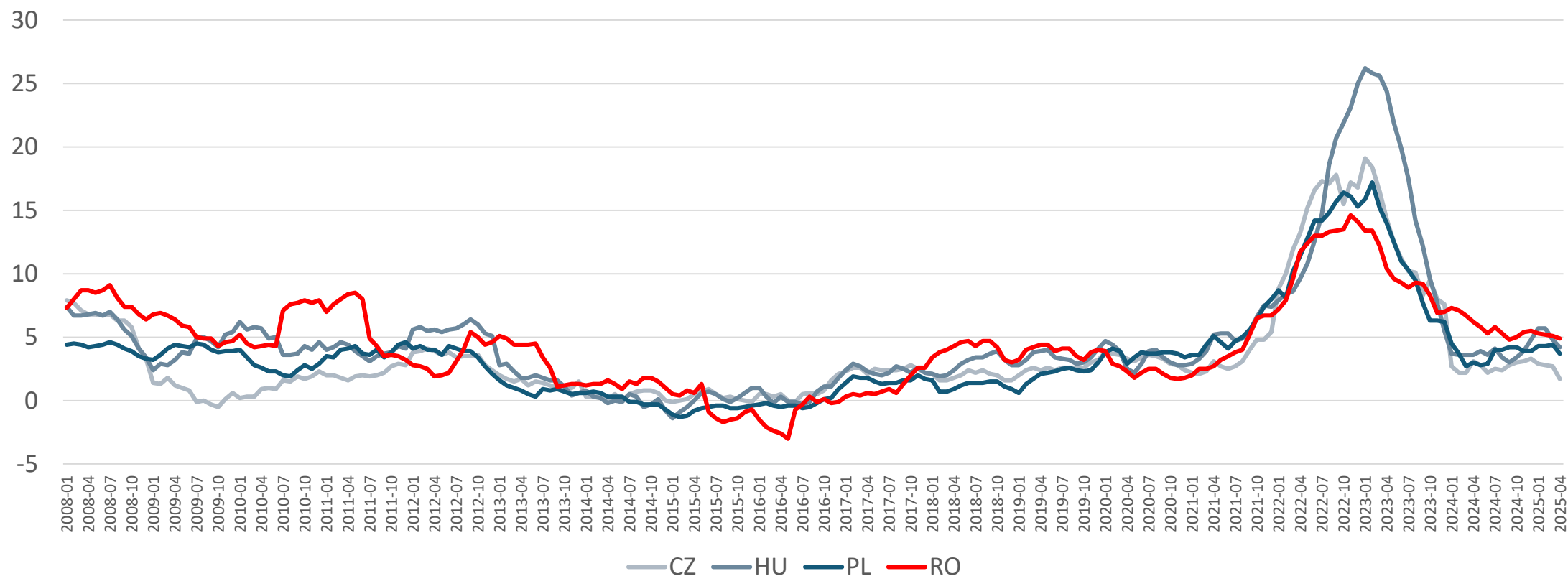
Datoria publică în statele UE în anul 2024 (% PIB)

Sursa: AMECO

Politica fiscală trebuie să ajute politica monetară prin eliminarea dominanței fiscale

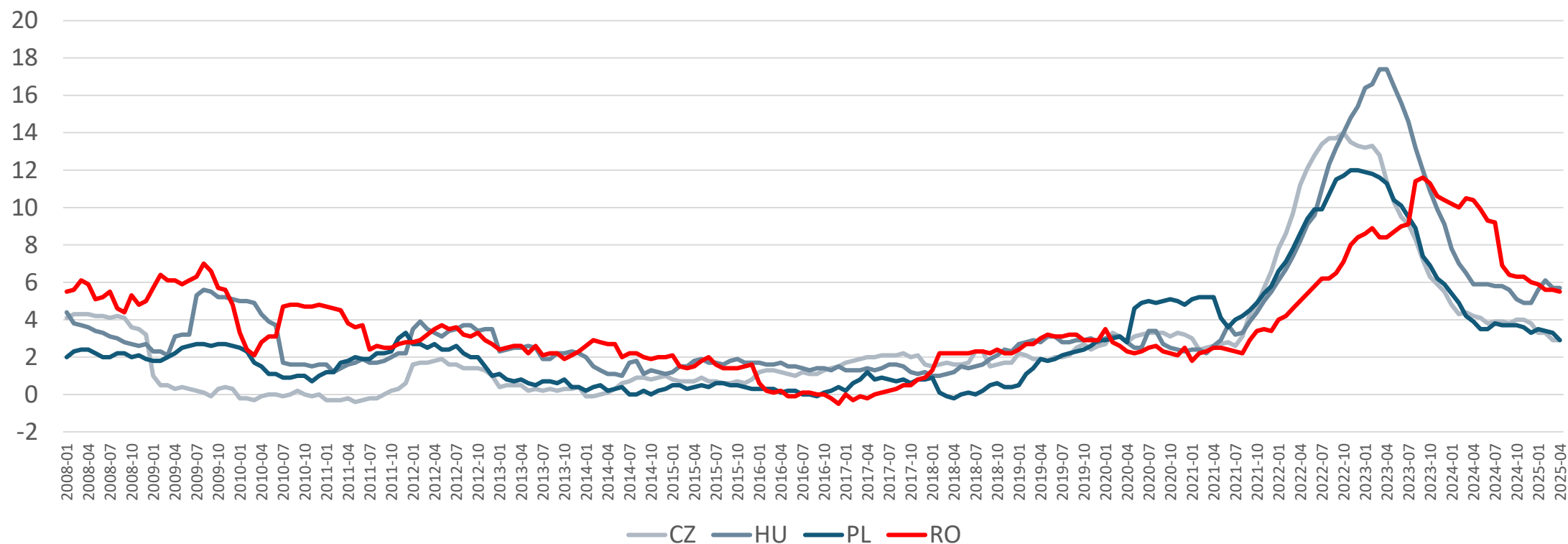
Evoluția IAPC (modificare anuală) - Cehia, Ungaria, Polonia și România

Sursa: AMECO

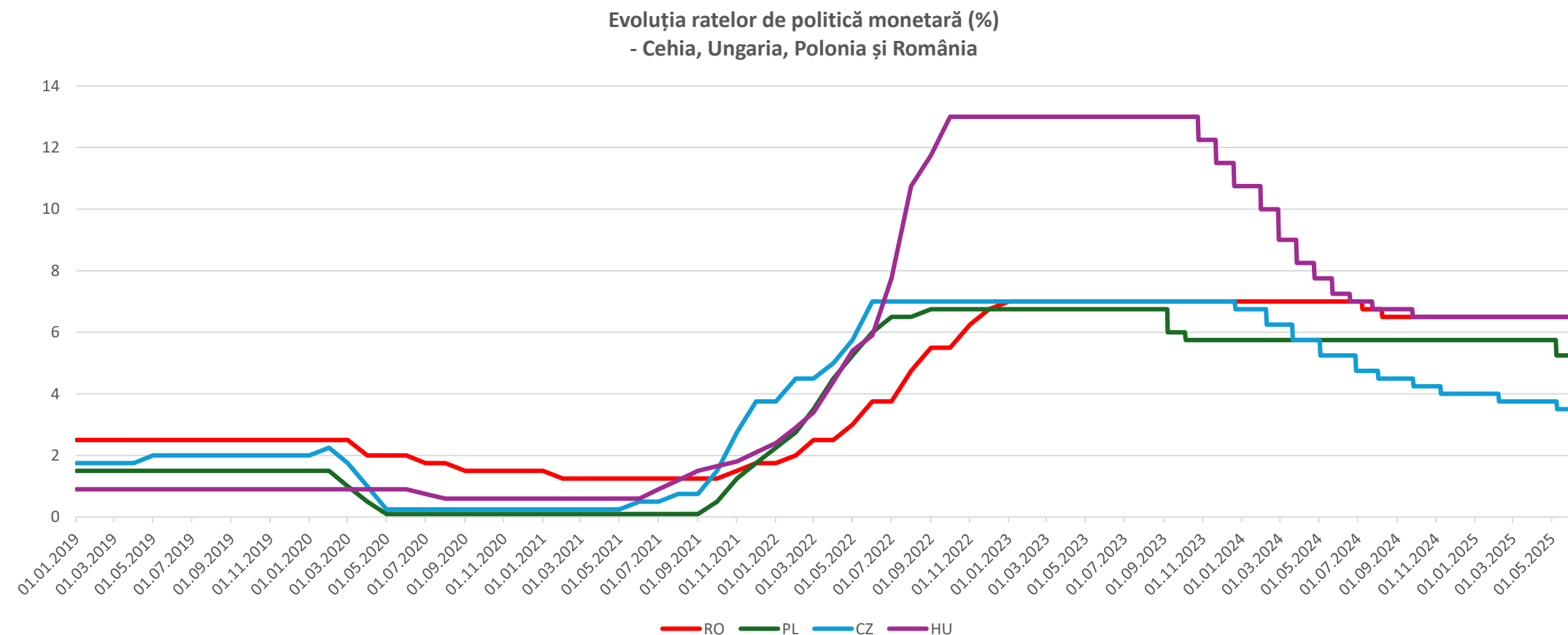
Politica fiscală trebuie să ajute politica monetară prin eliminarea dominanței fiscale

IAPC excluzând prețurile la energie, mâncare, alcool și tutun (modificare anuală)
- Cehia, Ungaria, Polonia și România

Sursa: AMECO

Politica fiscală trebuie să ajute politica monetară prin eliminarea dominanței fiscale

Sursa: AMECO

Problema fondurilor europene

- Dependența de fonduri europene: ce se va întâmpla când se vor diminua mult CFM și PNRR: **capcana unui “low investment equilibrium”, creștere PIB, PIB potential, stagnare economică? (middle income trap)**
- **Un alt model economic?** Producție autohtonă competitivă... investiții
- Nevoia de spațiu fiscal: cheltuieli de apărare, alte șocuri adverse.

Absolut necesar pentru liniștirea finanțatorilor externi și guvernare

- **Rectificare bugetară până la 30 iunie +
anunțarea premierului**

- **Mulțumesc pentru atenție!**